

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Veselá školka

Identifikační údaje školy:

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „ **Veselá školka**“

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a mateřská škola Veleň

Adresa školy: Veleň, Hlavní 46, 250 63 Mratín

Adresa MŠ: Veleň, Hlavní 160, 250 63 Mratín

IČO: 71004530

IZO: 107516021

RED-IZO: 600052095

Právní forma: Příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Věra Kouřilová

Zástupkyně ředitelky: Pavlína Koudelíková

Kontakty:

Ředitelství školy Tel.: 283931292

e-mail : zs.velen@post.cz , ms.velen@seznam.cz

www.zsvelen.cz

Mateřská škola a školní jídelna Tel.: 283931279

Zřizovatel: Obec Veleň

Adresa zřizovatele: Obecní úřad Veleň, Hlavní 7,

250 63 Mratín

Kontakt: 283931290

E-mail: obec.velen@velen.cz

Platnost dokumentu od 1. 4. 2015

Zpracovali: Koudelíková Pavlína, Kalusová Petra, Pódová Andrea, Tománková Aneta

Projednáno na pedagogické radě: 20. 3. 2015

Číslo jednací: 742015

.....
Mgr. Věra Kouřilová, ředitelka školy

Obsah

Identifikační údaje 1

Obsah 2

Charakteristika školy 2

Podmínky vzdělávání 3-7

Organizace vzdělávání 8-10

Charakteristika ŠVP 11-13

Vzdělávací obsah 14-16

Evaluační systém 16-19

Charakter a umístění školy

Obec Veleň se nachází na Praze-Východ nedaleko části Prahy 9 – Čakovice. Účelová budova pro mateřskou školu je umístěna uprostřed obce u hlavní silnice. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové aktivity v jakémkoliv ročním období. K mateřské škole patří také školní kuchyně, kde se vaří i pro základní školu. Mateřská škola Veleň je dvoutrídni s kapacitou 50 dětí ve věku 3-6 let. Obec Veleň je zřizovatelem MŠ.

Historie a současnost mateřské školy

O historii naší mateřské školy se dovídáme z kroniky mateřské školy, z novinových článků i z vyprávění bývalých kolegyň, které zde pracují nebo pracovaly. Mateřská škola byla slavnostně otevřena 30. května 1953, ihned začala s celodenním provozem i se stravováním. V průběhu let byla mateřská škola postupně vybavována příslušným zařízením i učebními a hracími pomůckami odpovídajícími věku dětí, které ji navštěvují. Vždy byla kapacitně vytížena, střídalo se obsazení pedagogických i provozních zaměstnanců. Byly provedeny úpravy, týkající se školní jídelny, tak aby vyhovovala stávajícím hygienickým podmínkám. V červenci 2003 byla budova plynofikována a v srpnu téhož roku byla také dovybavena školní kuchyň novým nerezovým nádobím, robotem a plynovým sporákem. V současné době je mateřská škola součástí základní školy, která je právním subjektem od 1. 1. 2003. V roce 2008 prošla mateřská škola vnitřní rekonstrukcí, byla rozšířena herna a šatna, dovybavena koupelna a sociální zařízení. Ve třídě a ve školní jídelně je též nový nábytek.

V červenci a v srpnu 2012 byla kompletně zrekonstruována a zvětšena kuchyň. Byla vybavena novými spotřebiči, novou protiskluzovou podlahou.

V červenci 2013 začala celková rekonstrukce mateřské školy a zahrady.

V září 2013 došlo k rekonstrukci a rozšíření stávajících prostor mateřské školy. Vznikla nová třída a herna s možností výstupu dětí do zahrady. Původní třída se rekonstruovala (nová okna, podlaha, také možnost výstupu do zahrady, aj.) Prostory pro pobyt 50 dětí jsou tak v maximální míře vyhovující.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostředí, v němž se děti nacházejí, je má formovat po všech stránkách k dobru. Nemá nic vnucovat, má vést k harmonii. Materiální podmínky naší mateřské školy v současnosti jsou vyhovující. Mateřská škola má dostatečně velké a přehledné prostory. Třídy jsou veselé, barevný nábytek je sestaven tak, aby děti mohly samostatně volit hračku a brát si materiál podle své potřeby. Máme vyhovující stoly a židle pro různé věkové skupiny. Jsou vytvořeny koutky pro individuální hru, a také pro soukromí dětí při hře. Nechybí interaktivní tabule a DVD programy pro děti předškolního věku, vše je doplněno výzdobou především z vlastních výtvorů a výrobků dětí. Pro pohybové aktivity je mateřská škola vybavena dostatkem tělocvičného nářadí a náčiní, které se ve velkých hernách rozloží. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně doplňováno a obnovováno. Prostředí se dá hodnotit jako bezbariérové. Každá třída má vlastní dětskou šatnu, umývárnu, WC (hygienická zařízení jsou nová, jednotlivá WC jsou oddělena přepážkami, které zajišťují dětem soukromí.), hernu a příslušnou kuchyňku s kuchyňskou linkou k mytí nádobí, která funguje jako výdejna stravy pro děti a dospělé, jednu kancelář a šatnu pro učitelky, skladové prostory pro hračky a pomůcky, keramickou dílnu. Zdravotně hygienické zařízení (umývárny a toalety) odpovídají počtu dětí a lůžka pro odpočinek jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Herna slouží též k odpolednímu odpočinku. Prostorové uspořádání jednotlivých tříd je přizpůsobeno nejrůznějším činnostem dětí a stále pracujeme na jeho vylepšování. Na budovu mateřské školy navazuje zahrada vybavená dětským zahradním nábytkem pro různé pohybové aktivity. Spojovací chodby nejsou vybaveny nábytkem, slouží jako jedna z možných variant únikových cest. Ve sklepních prostorách je kotelná a místnost na zahradní nářadí. Půdní prostory nejsou obyvatelné.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, týkající se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlukosti, světla a stínu.

Personální zajištění

Personální obsazení naší mateřské školy je optimální. Pracují zde čtyři kvalifikované učitelky, dvě školnice a dle potřeby asistent pedagoga. Dále dvě kuchařky a jedna pomocná kuchařka. Pedagogický sbor je stabilní a stmelý. Ředitelka školy sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech učitelů a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Aby chod MŠ byl optimální, jsou stanoveny jednoznačné pracovní úkoly a rozvržení pracovní doby. Snažíme se vytvářet vstřícnou spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky, pocit osobní odpovědnosti a účast na celkových výsledcích práce mateřské školy.

Spolupráce s rodiči

Rodiče a učitelé hrají v životě dítěte významnou roli. Jejich působení ovlivňuje vývoj dítěte a aby bylo zcela pozitivní, je třeba mít co nejvíce informací o dětech samotných, o právech a povinnostech, či o řešení praktických problémů.

Cílem spolupráce mezi rodinou a naší mateřskou školou je vzájemná komunikace obou partnerů, jejímž smyslem je co nejlepší prospívání svěřených dětí. Naše MŠ je otevřena rodičům. Umožňuje jim v co největší míře spoluúčast na životě dětí v mateřské škole, vítáme jejich pomoc při různých aktivitách. Snažíme se působit v souladu s rodinnou výchovou a využíváme její pozitiva při každodenním výchovném působení na děti. Rodiče jsou rovnocenným spolupracovníkem učitelek, které se snaží nové náměty a nápady od rodičů přijímat a maximálně využívat ve prospěch dětí.

Životospráva

Dětem se snažíme poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu, která odpovídá dětskému organismu. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány správné intervaly. Denně děti dostávají ovoce, zeleninu, mléko i mléčné výrobky.

Upřednostňujeme drůbeží maso a rybí maso, zeleninové a ovocné saláty. S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně nebo na webových stránkách mateřské školy. Do jídla děti nenutíme!

Děti mají dostatek tekutin-volný pitný režim-vhodné tekutiny jako voda, ovocné čaje a šťávy.

Významnou složkou správné životosprávy je otužování dětí, které podporujeme přiměřeným oblékáním, větráním místností i pohybem v interiéru mateřské školy i venku.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je upraven tak, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne. Přizpůsobujeme se potřebám a aktuální situaci, pružně reagujeme na neplánované události v životě mateřské školy.

Děti jsou denně dostatečně dlouho venku, program všech činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší (déšť, inverze, mráz pod 10 stupňů, silný vítr apod.).

Zdravotní péče:

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Denně provádíme zdravotní filtr při přijímání dětí do mateřské školy. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech a to po konzultaci s ředitelkou školy a dětským lékařem. V rámci prevence zubního kazu se v naší mateřské škole děti seznamují se správnou technikou čištění zubů. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Odpočinek vychází z individuálních potřeb dětí. Odpočívají všechny děti při čtení či reprodukování pohádky nebo při poslechu písni s klavírem. Děti nemusí spát, mají možnost si do postýlek vzít svoji oblíbenou hračku. Vždy mohou uspokojit samostatně své hygienické potřeby. Starší děti mají možnost se postupně zúčastňovat klidných aktivit, které jim pobyt na lehátku zkracují (prohlížení časopisů, pracovní listy apod.) Tyto aktivity jsou organizovány tak, aby nerušily děti s potřebou spánku nebo odpočinku.

Psychosociální podmínky

Mateřská škola je prostředím, které má možnost propojení rodinné výchovy s výchovou v malé skupině, nepotlačuje osobnost dítěte, maximálně podporuje zdravý fyzický vývoj a kompenzuje případné negativní vlivy.

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet stimulační prostředí, které vychází z individuálních potřeb dětí, jejich rozvojových předpokladů a s optimálně stanoveným programem. Dále pak podporujeme zdravý psychický vývoj dítěte v celé jeho šíři (rozvoj komunikace, poznávání, tvořivosti, fantazie, atd.). Doplnujeme rodinnou péči v oblastech, které vyžadují odbornost a profesionalitu ve vedení a specifické podmínky pro realizaci. Zajišťujeme základní diagnostickou péči a podle možností vytváříme podmínky pro integraci handicapovaných dětí, dětí z málo podnětného prostředí, dětí s odloženou školní docházkou a dalšími specifickými potřebami.

Naše mateřská škola je nejen místem zábavy, ale zejména místem výchovy a vzdělávání.

Podmínky pro duševní vývoj předškolního dítěte, které uplatňujeme:

Pro emocionální vývoj

- prožívat povzbuzení, uznání, chválu, trpělivý přístup a podporu od dospělého
- vyjadřovat svoje pocity, potěšení a radost, úzkost a strach
- cítit se v bezpečí, milováno, chtěno, přijímáno, nebýt pod tlakem, vykonat něco nad své schopnosti a možnosti
- být podporováno v sebedůvěře na základě reálných opodstatnění
- znát meze (rámeček, pravidla) v nichž se může s jistotou pohybovat a být činné

Pro intelektový vývoj

- prožívat častý úspěch a současně se učit vyrovnávat s neúspěchem
- mít dostatek konkrétních zkušeností, prožitků a vědomostí
- obohacovat zásobu představ, uplatňovat představivost, rozvíjet fantazii a tvořivost
- efektivně komunikovat, rozvíjet řeč a cvičit správnou výslovnost
- mít dostatek času přijmout nové zkušenosti a situace a přizpůsobit se jim
- učit se postupovat v každé činnosti až k jejímu dokončení
- rozvíjet zálibu v poznávání, učení a řešení elementárních problémů
- učit se bez rušivého pocitu ohrožení nebo odpor

Adaptace dětí na docházku v MŠ

- umožňujeme rodičům návštěvu MŠ, seznámíme je s uspořádáním dne, stravovacími zvyklostmi atd.

- seznámíme rodiče s koncepcí školy
- dohodneme se s rodiči předem, jak se sladí domácí zvyklosti s uspořádáním dne v MŠ
- před zápisem nebo vstupem do MŠ mohou rodiče s dítětem MŠ opakovaně navštívit pod jinou přirozenou záminkou, aniž by dítě muselo vědět, že ji bude navštěvovat
- dítě se může seznámit s budoucími kamarády
- je dobré doma vést dítě k základním dovednostem sebeobsluhy

Organizace dne v MŠ

Součástí denního režimu je volná hra, rozvíjení schopností a dovedností dětí, pobyt venku, otužování, stravování a odpočinek. Jednotlivé činnosti na sebe navazují nenásilně a přecházejí z jedné aktivity do druhé, vycházejí z okamžité situace ve skupině dětí. Při vstupu dítěte do mateřské školy uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se účastnit společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Vzhledem k věkové rozlišnosti dětí upravujeme činnosti – jejich délku a náročnost přiměřeně věku. S předškolní skupinou dětí je pracováno více samostatně – příprava na školu. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Do třídy se mohou umístit děti s různým postižením po dohodě s rodiči a s lékařem. Provoz MŠ je odsouhlasen rodiči (v současné době od 6.45h do 16.30h). Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Denní režim je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností.

6.45-8.30. hod. Doba určená pro příchod dětí do mateřské školy a předání dětí pedagogickým pracovníkům k předškolnímu vzdělávání, děti v mateřské škole vykonávají volně spontánní zájmové aktivity a zájmovou činnost.

8.30-9.45. hod. Denní cvičení, řízené činnosti, aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj (9.00hod. osobní hygiena a svačina).

9.45-11.45hod. Osobní, příprava na pobyt dětí venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem.

11.45-12.30. hod. Osobní hygiena a oběd.

12.30-14.30. hod. Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí (13.45-14.30. hod. PO-ČT práce s předškoláky)

14.30-16.30. hod. Volné činnosti, řízené činnosti a aktivity dětí zaměřené na hry a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě (14.30-15.00 hod. svačina).

V rámci pitného režimu mají děti po dobu svého denního pobytu v mateřské škole k dispozici nápoje (čaj, vodu, ovocnou šťávu), které jsou připravovány podle zásad zdravé výživy a se zaměřením na častou obměnu jednotlivých druhů nápojů.

K pravidelným aktivitám naší mateřské školy patří i každoroční pobyt na škole v přírodě.

Pobyt ve škole v přírodě plní jak funkci ozdravnou a rekreační, tak i běžnou vzdělávací. Pobyt dětí se vždy uskutečňuje na základě předem uzavřené písemné smlouvy. Výjezd do školy v přírodě organizujeme zpravidla v měsíci červnu. Délka pobytu je jeden týden, jezdí převážně děti, které dosáhly 5 až 6 let, příp. (výjimečně) i děti mladší.

Školu v přírodě organizujeme spolu se základní školou, jejíž jsme součástí. Pobyt dětí ve škole v přírodě vždy zabezpečuje odborně i zdravotně způsobilý doprovod z řad učitelek naší mateřské školy tak, aby byla maximálně zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví dětí. Naše mateřská škola se snaží vybírat jen takové objekty pro pobyt dětí, které vyhovují tomuto účelu.

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci, úkoly a práva všech pracovníků jsou jasně stanoveny v Organizačním řádu školy. Řídící osobou vedoucí mateřskou školu i školní jídelnu je ředitelka školy. Jí podléhají všichni pracovníci školy, odpovídá za chod školy ve všech oblastech. Mimo jiné činnosti (rozhodování o rozpočtu školy a jeho účelném využití, přijímání a propouštění zaměstnanců, usměrňování koncepce vzdělávání na MŠ, plnění úkolů hygieny a BOZP, PO atd.) je náplní práce ředitelky v neposlední řadě i kontrolní a hospitační činnost. To znamená, že kontroluje celý chod školy, dále kontroluje kvalitu práce jednotlivých zaměstnanců, dodržování předpisů, směrnic a prostřednictvím hospitací kontroluje úroveň vzdělávání v jednotlivých třídách, soulad TVP se ŠVP PV i úroveň pedagogické práce jednotlivých učitelek. Je vytvořen funkční informační systém nejen uvnitř mateřské školy, ale i ve spolupráci se základní školou.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat.

Pedagogický sbor pracuje jako tým a zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce i chod mateřské školy je funkční a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program společně s ostatními členy pedagogického týmu, kontrolní a evaluační činnosti jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Dále spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a jinými organizacemi v místě mateřské školy.

Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání školy a třídy

Mateřská škola Veleň je dvoutřídní s kapacitou 50 dětí. Do jednotlivých tříd jsou zařazeny děti různých ročníků. Děti jsou přijímány dle kritérií daných zřizovatelem.

Vzhledem k příznivým podmínkám kapacitním, personálním, prostorovým, hygienickým a bezpečnostním lze:

- zařazovat děti jiných kultur
- integrovat děti se zdravotním postižením
- uskutečnit vzdělávání těmi nejrůznějšími formami
- umožnit dětem odklad školní docházky

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, podle kterých postupuje ředitelka školy při rozhodování o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole, se řídí platnou legislativou.

Kompetence dítěte a učitelky mateřské školy

Kompetence vyjadřují osobnostní, poznávací a činnostní způsobilosti, tj. soubory, (bloky) dovedností, poznatků, prožitků, zkušeností, hodnot a postojů, které si dítě v průběhu vzdělávání trvale osvojí a které je připraven uplatňovat v dalším vzdělání i v životě mimo školu.

V oblasti předškolního vzdělávání je možno se s tímto pojmem setkat v následujících případech:

1. kompetence dítěte – ve smyslu očekávaných, předpověditelných, předpokládaných výsledků vzdělávání
2. kompetence pedagoga – ve smyslu odborné způsobilosti pedagoga prakticky naplňovat vzdělávací cíle
3. kompetence pro Evropu – ve smyslu odborně univerzálně využitelných dovedností člověka, který je schopen vzdělávat se celý život.

Rozvojové možnosti dítěte na konci předškolního období – kompetence

- **dosahuje** zpravidla takové úrovně citové samostatnosti a nezávislosti, že se bez větších problémů dokáže vyrovnat s nepřítomností rodičů několik hodin denně a je činný i bez jejich opory; přiměřeně kontroluje své city, je zpravidla schopno odložit bezprostřední splnění svých přání
- **vytváří si vlastní sebeobraz**, hodnotí své síly a možnosti, na základě příznivého hodnocení okolím získává kladné sebepojetí, sebehodnocení, cítí se sebejistě, zdatné a samostatné, začíná se rozvíjet jeho schopnost sebeovládání (ovládání svých potřeb a přání)
- **má bohatou představivost a fantazii** i smysl pro nápodobu, což bohatě uplatňuje při hře; hra je jeho převládající aktivitou; přináší mu pocit uspokojení a libosti, všestranné cvičení, učení a poznání
- **má vytvořeny základní mechanismy společenské komunikace**; dokáže se s vážným zaujetím věnovat činnosti, která ho zaujme; je schopné spolupracovat, umí se
  - přizpůsobit a dohodnout, s dětmi navozuje přátelství a zakládá si na nich; dětskou společnost potřebuje; ve vztahu k dospělým projevuje velkou důvěru, uchází se o uznání a pochvalu, a proto vděčně přijímá úkoly i pověření a cítí odpovědnost za to, jak se s nimi vyrovná
- zpravidla **vyniká značnou pohybovou aktivitou** a neustále vyhledává příležitost k spontánnímu pohybu; částečně umí šetřit silami, zčásti kontroluje pohyby automatické; jeho mimika je uměřenější a kontrolovanější, dítě je schopné osvojit si základy různých sportovních činností
- **zvládá drobné a přesnější pohyby**, je schopné hrát si s hračkami, stavebnicemi a skládačkami, používat jednoduché pomůcky, nástroje a materiály (např. tužku, nůžky, kladívko, papír, štětec, barvy, modelovací hmotu, apod.); zvládá oblékání (včetně šňůrek a knoflíků), základní hygienické úkony, stravování (jí příborem)
- **slovní zásoba a schopnost slovní komunikace** mu umožňuje jasně a srozumitelně (ve větách) vyjadřovat svoje myšlenky, přání i názory, dokáže hovořit o tom, co právě vnímá a prožívá, o nedávné minulosti i o tom, co bude; je schopné vést dialog – ptát se, odpovídat; zná některá písmena, zpravidla se umí podepsat
- **zná a chápe základní způsoby kulturního chování**, má základní představu o tom, co je dobře a co je špatně, co se má či smí dělat a co ne; možnosti sebeovládání a sebekontroly jsou ještě natolik omezené, že ne vždy se dokáže podle této představy chovat

· **je zvědavý a zvědavé**, chce vše poznat, všemu porozumět a všechno samo vyzkoušet; sbírá zkušenosti – experimentuje, klade otázky, sleduje, co se děje v jeho okolí; má základní zásobu informací o sobě a o svém okolí, o přírodě, o společenském prostředí, ve známém prostředí se dobře orientuje; hlavním pramenem poznání je stále přímá zkušenost; je schopno přijímat informace i prostřednictvím informačních zdrojů (televize, rozhlas, audio, video, počítač, knížky)

· **myšlenkové operace** dítěte probíhají výhradně v konkrétní rovině, myslí na základě přímé smyslové zkušenosti, co nepozná smysly, chápe značně obtížně; pouze na základě konkrétních činností je schopno porozumět vztahům a vyvozovat závěry

· dobře **chápe všeobecné pojmy o množství** (hodně, málo, více, méně), při manipulaci s materiálem zvládá jednoduché početní úkony (řadit, seskupovat, přidat, ubrat), zná některé číslice a chápe jejich číselný význam (zpravidla číselnou řadu 1-6); obtížně se orientuje v čase, omezuje se jen na krátké časové úseky (dnes, ráno, večer, teď), představy o týdnech, měsících, ročních obdobích či letech jsou velmi nejasné (plete si dny v týdnu, pojmy včera, dnes, zítra, za týden...)

· **má dobrou a pružnou paměť**, hlavně mechanickou, proto si dokáže snadno zapamatovat a znovu vybavit; má výbornou sluchovou paměť a výjimečné imitační schopnosti; má dobře vyvinutý smysl pro slovní a řečový materiál – má rádo pohádky a říkanky, zpravidla jich zná mnoho a dokáže je reprodukovat; dokáže také zaujmout postoj k obsahu či postavě (co se mu líbí či nelíbí)

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo dosáhnout dle svých individuálních možností a schopností těchto "klíčových kompetencí"

1. **kompetence k učení**
2. **kompetence k řešení problémů**
3. **kompetence komunikativní**
4. **kompetence personální a sociální**
5. **kompetence činnostní a občanské**

Kompetence učitelky mateřské školy

Za standardní činnosti učitelky pracující s předškolními dětmi v prostředí mateřské školy jsou považovány nejen činnosti pedagogické, ale i činnosti sociálně pečovatelské, dále pak provozně organizační, činnosti zaměřené ke spolupráci s rodiči, ke komunikaci s dalšími partnery a samozřejmě i činnosti sebezodvíjející a sebezvzdělávací.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

VESELÁ ŠKOLKA

Školní vzdělávací program školky, s názvem Veselá školka, je zaměřen na poznání světa v celém jeho rozsahu. Děti se prostřednictvím projektů, ve spojení s prožitkovým učením, učí vnímat přírodu jako přirozenou a potřebnou součást našeho života. Snaží se přírodě porozumět a chránit ji. Vždy se opíráme o společenství rodiny, lidí, přírody, světa, vědy a techniky.

Výchovně vzdělávací proces se na naší mateřské škole uskutečňuje během celého pobytu dítěte v mateřské škole rozmanitými výchovnými prostředky. Jsou to především: denní režim, hra, práce, předškolní vyučování, slavnosti a zábava.

Naším cílem je dosáhnout takového stupně samostatnosti dítěte, aby bylo připraveno pro vstup do života jako jedinec nebojácný, ale schopný se přizpůsobit bez problému všemu novému.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání

Hlavní cíle předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena společnost

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Záměry:

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů
- získat základy k tomu, aby se dítě mohlo aktivně vyrovnávat s přirozenou životní realitou, v níž vyrůstá a bude vyrůstat-rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí

Soulad cílů a záměrů

- rozvíjíme a podporujeme sebevědomí dítěte, jeho plné a spokojené prožívání, sebejistotu a důvěru ve vlastní schopnosti, umění dívat se kolem sebe, mít otevřené poznání i prožívání, učit se zájmu rozumět všemu, co život přináší, přijímat změny a přizpůsobovat se jim, žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, nacházet své kamarády pro život, hru i učení, být tolerantní k odlišnostem druhých, schopné uplatnit se a prosadit se, vytvářet základy rozumových a šetrných vztahů k životnímu prostředí
- ve vzdělání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany
- chceme, aby se všechny děti u nás cítily spokojené a aby péčí o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta vzájemné důvěry a otevřenosti

Naše mateřská škola již má zkušenosti se vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i s dětmi se sociálním znevýhodněním.

Pro **děti se speciálními vzdělávacími potřebami** je zajištěn asistent, spolupráce s odborníky z pedagogicko-psychologických poraden a nezbytná spolupráce s rodiči. Jsou zajištěny a využívány vhodné technické a didaktické pomůcky.

Pro **děti s logopedickými vadami** je rodičům doporučena kvalitní logopedická péče.

Dětem ze znevýhodněného sociálního prostředí se více individuálně věnujeme, snažíme se o zabezpečení základních psychických potřeb, které by měla rodina poskytovat

- pocit jistoty
- pocit bezpečí
- přiměřenou citovou odezvu
- touhu volně se rozvíjet
- potřebu aktivní činnosti

Předškolní vzdělávání těchto dětí probíhá podle požadavků ŠVP s tím, že obsah i podmínky se přizpůsobují jejich speciálním potřebám, ať už jejich snížené sociální adaptibilitě či zvýšené potřebě výchovy a vzdělávání v některé oblasti. Péče o tyto děti je v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí uložena obcím a okresním úřadům, přičemž vzájemná spolupráce s dalšími subjekty, které mají v působnosti péči o děti, považujeme za nezbytnou.

Vzdělávání dětí s odloženou školní docházkou

Tradičně používané opatření představuje odložení školní docházky o jeden rok. Za tímto opatřením stojí předpoklad, že dítě:

- během roku dozraje
- zvýší se jeho odolnost
- získá nové zkušenosti
- lépe se připraví a snadněji bude zvládat nároky základní školy

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že péče o dítě s postižením klade na rodinu zvýšené nároky, potřebuje cílenou podporu a pomoc. Z těchto poznatků vznikl koncept speciálních výchovných, resp. vzdělávacích potřeb. Dětem s postižením můžeme říkat – děti se speciálními potřebami. Do naší MŠ je možné zařazovat děti se speciálními potřebami. Zařazením dítěte do naší mateřské školy totiž můžeme přispět k tomu, aby se rozvíjelo v „normálním“ prostředí, které nabízí a zajišťuje naplňování všech zmíněných potřeb dítěte, počínaje oněmi společnými a konče těmi speciálními. Předpokladem integrace, která má mít naději na úspěch a má dítěti v jeho komplexním vývoji prospět, je vytvoření náležitých podmínek, jež musí být zajištěny předem. Do naší mateřské školy lze přijímat děti tělesně postižené.

Při integraci dětí se speciálními potřebami vyžadujeme:

- odborné znalosti a dovednosti z příslušných oblastí speciální pedagogiky a dalších oborů
- spolupráci a konzultace s odborníky
- nezbytnou spolupráci s rodiči
- zajištění všech forem příslušné speciální péče a terapie
- podrobnou informovanost MŠ o zdravotním stavu, lécích, které dítě užívá v případě záchvatového onemocnění, seznámení se zásadami první pomoci

Formy spolupráce:

Integrace rodinná – je první a přirozenější formou.

Integrace v mateřské škole – k obohacení a doplnění rodinné výchovy.

Mateřská škola je pro integraci příhodná i tím, že větší důraz je tu kladen na sociální složku soužití, na společnou hru. Individualizace výchovy je zde samozřejmostí. Konkrétní formou integrace v naší mateřské škole je integrace jednotlivého dítěte ve třídě. Podle potřeby a situace jsou do třídy integrovány děti s lehčím postižením, jedná se nejčastěji o děti s tělesnými vadami lehčí formy DMO nebo děti s LMD. Integrovány jsou i děti s logopedickými vadami. Výchovná a vzdělávací práce zde probíhá s ohledem na typ postižení a s důrazem na herní činnosti a pohybové aktivity.

Cíle, které spatřujeme ve zdařilé integraci:

Subjektivní prožívání kvality života dítěte. Aby dítě návštěvu v mateřské škole bralo jako obohacení a radost, jako zdroj zvyšující jeho životní pocit, postupné naplňování vývojových možností přiměřeně věku a zdravotnímu stavu dítěte. Děti poznávají zkušeností, že zdraví a schopnosti či dovednosti, kterými disponují, nejsou něčím samozřejmým. Vytvářejí zdravou sebeúctu a vědomí vlastní hodnoty. Jiným znakem je i lidské a odborné uspokojení pedagogů a všech dalších, kteří se o správnou integraci zasadili.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Při práci s nadanými dětmi především dbáme na to, aby byly uspokojovány jejich zájmy náročnějšími požadavky. Jedině tak se bude jejich poznání rozvíjet na úrovni odpovídající jejich možnostem

Cíle pro vzdělávání nadaných dětí v naší mateřské škole:

Z hlediska nadaných dětí budeme uspokojovat specifické vzdělávací potřeby nadaných dětí prostřednictvím bohatě strukturovaného prostředí a podnětů v běžné vzdělávací skupině.

Z hlediska učitelek budeme získávat a rozšiřovat znalosti o problematice talentu – např. pomocí literatury, kurzů.

Z hlediska rodičů – pomoc při rozpoznávání nadaných a talentovaných dětí.

Z hlediska mateřské školy – rozšíření běžného programu, větší nabídka krátkodobých a specializovaných programů

Vzdělávací obsah

Tematický blok dává prostor k celistvé výchově dítěte, pod kterou si můžeme představit přirozené propojení činností a cílů práce učitelky v jednotlivých činnostech a současně naplňování cílů osobnostní a sociální výchovy. Výchovu a vzdělání vnímáme jako celistvý proces, který zasahuje do celé osobnosti dítěte. To, v čem dítě vyniká, se stává základem pro získání vlastní sebedůvěry. Každé dítě má právo se projevit, rozvíjet a učit v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Nabízená vzdělávací témata jsou dětem blízká a jejich věku pochopitelná. Ve všech aktivitách je vždy počítáno se spoluúčastí a samotným rozhodováním dítěte. Důležitým aspektem v procesu výchovy a vzdělávání je úzká spolupráce a účast rodiny.

V tematických blocích se střídají různé aktivity a činnosti. Dítě bude mít dostatek prostoru na:

- činnosti motorické
- činnosti estetické
- činnosti kognitivní

Nejčastější formou činností bude hra. V případě tematických bloků především hra řízená učitelkou (tj. hra s pravidly, hry konstruktivní, didaktické, dramatické, pohybové, námětové aj.) V tematickém bloku se budou uplatňovat další činnosti a metodické řady – výtvarné techniky, prostorové tvoření, práce s grafickými listy, metody dramatické výchovy aj.

Okruhy elementárních poznatků ve vzdělávací nabídce činností RVP PV v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí obsažených ve ŠVP

1. Dítě a jeho tělo (fyzická oblast)

Lidské tělo, jeho části, jeho vývoj a změny, zdravé životní návyky, ochrana osobního zdraví, ochrana bezpečí, sebeobsluha a hygiena, věci kolem nás.

2. Dítě a jeho psychika (psychická oblast)

Dorozumívání mezi lidmi, předměty a jejich vlastnosti, elementární časové pojmy a souvislosti, lidé a jejich vlastnosti, přirozená různost lidí.

3. Dítě a ten druhý (interpersonální oblast)

Vztahy mezi lidmi, rodina, prostředí a vztahy mezi dětmi i dospělými, pravidla vzájemného chování.

4. Dítě a společnost (sociokulturní oblast)

Svět lidí, pravidla vzájemného styku, mravní a etické zásady, kultura prostředí, ve kterém dítě žije, rozmanitost lidského světa, naše vlast a jiné země.

5. Dítě a svět (environmentální oblast)

Životní prostředí a jeho ochrana, vliv člověka na okolní krajinu, živá a neživá příroda, přírodní jevy a děje, podnebí a roční období, voda vzduch, věda a technika, technické stroje, se kterými se dítě setkává, rozmanitost přírody i světa a jeho řád.

Tematické bloky vychází z měsíčních plánů VVČ. Každý měsíc má své téma, svá podtémata, hlavní cíl a možnosti denních činností vyplývajících z témat. Každý čtvrtý týden v měsíci bude věnován opakování. Činnosti k tématům jsou pouze doporučená, učitelky mohou zvolit jinou činnost vyplývající z konkrétní situace či nálady dětí.

DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

Záměrem doplňkových programů mateřské školy je nabídnout možnost rozvinout dětský talent, či maximálně zabezpečit vzdělávací nabídku pro ty, kteří disponují hlubšími schopnostmi k určitým činnostem. Základem je maximálně respektovat potřeby a zájem dětí a rodičů.

FLÉTNĀ- k výuce hry na zobcovou flétnu v naší mateřské škole využíváme vhodný materiál, který vychází vstříc schopnostem předškoláků a nezatěžuje je, využívá současné metody výuky a zároveň děti baví a motivuje je ke hře. Podpořena jsou cvičení na rozvoj hudebního sluchu, hudební představivosti a citu pro rytmus.

ZUMBA - Zumba se skládá převážně z latinskoamerických rytmů, kde hlavní roli hraje hudba a improvizace. Každý tanec má základní kroky a proto i Zumba má standardizované kroky. V každé sestavě je 4-5 prvků, které se opakují. Proto se děti rychle naučí celou sestavu bez nějakého těžkého učení a s radostí. Zumba slouží jako rozehřátí před cvičením jógy.

JÓGA - Cvičení jógy dětem přináší radost, pohyb a sebevědomí. Jóga dětem pomáhá lépe vnímat své tělo a respektovat sebe i své okolí v nesoutěživém prostředí. Jóga učí harmonii. Živé děti zklidní, málo aktivní naopak povzbudí k činnosti. Naučí děti odpočívat, rozvíjí jejich fantazii a pomáhá jim čelit stresovým situacím. Pohyb je pro děti přirozený, proto jim ho musíme dopřát. Běháme, skáčeme, skotačíme, hrajeme si na zvířátka... Při cvičení zpíváme písničky, říkáme básničky nebo vykládáme pohádky. A při tom všem se ještě učíme zacházet správně a ohleduplně se svým tělem. Jógové pozice s dětmi cvičíme většinou dynamicky, bez výdrží, a vždy je přizpůsobujeme jejich věku a schopnostem.

CVIČENÍ TAI-CHI PRO DĚTI- je hravé cvičení pro děti ve věku 4-7 let. Děti se při cvičení učí koordinaci, zlepšují rovnováhu, posilují a protahují tělo, a fyzickými dovednostmi získávají sebejistotu. Cviky je spojují s přírodou a zvířátky tím, že je při cvičení děti napodobují. Cvičení je určeno pro běžné denní protažení, trénink rovnováhy, změnu pozornosti. Není primárně míněno jako trénink.

KERAMIKA - je to jeden z nejlepších způsobů rozvoje jemné motoriky (důležité např. při psaní nebo kreslení), koordinace a zlepšení mozkových funkcí díky zapojení obou mozkových hemisfér. Dále podněcuje rozšíření fantazie, estetického cítění a koncentrace.

SKUPINOVÁ LOGOPEDIE- program v naší mateřské škole zohledňuje řečové a komunikační potřeby dětí. Program je vybudován tak, aby umožňoval každodenní skupinovou logopedickou péči (dechová cvičení, gymnastika mluvidel, rytmizace slov, říkadla, dělení slov na hlásky, průpravná cvičení - zrakové vnímání, paměťové hry, sluchové hry)

PLAVÁNÍ- děti navštěvují plavecký kurz (10 lekcí) kolektivně, bez účasti rodičů v doprovodu pedagogů mateřské školy. Děti se pod vedením lektorů plavání hravou formou seznamují se základními plaveckými dovednostmi. Děti odbourávají strach z hluboké vody, získávají důvěru k vodě i k sobě samým a více si věří.

Evaluační systém

Pedagogická evaluace předškolního vzdělávání

1. Pedagogická evaluace a její cíl

Cílem evaluace (včetně hodnocení) je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek mateřské školy. Termín pedagogická evaluace je užíván, jedná-li se o hodnocení programu mateřské školy, o vzdělávací proces, o podmínky, které jsou v mateřské škole vytvářeny, o činnosti, které v mateřské škole probíhají, o výsledky, kterých mateřská škola dosahuje. Pedagogická evaluace je termín užívaný jako zastřešující, neboť bude znamenat víc než tradiční hodnocení, znamená zjišťování, porovnávání s normou a vysvětlování dat charakterizující stav, kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu a jeho výsledků. Evaluace nám bude poskytovat zpětnou vazbu o kvalitě, o úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům projektovým. Evaluace přichází obvykle z vnějšího podnětu, vyžaduje odbornější přístup, má přesně vymezená pravidla, předem stanovená kritéria, obecné normy, je řízená, vyžaduje písemné záznamy. Vnitřní evaluace a hodnocení bude probíhat na úrovni mateřské školy nebo třídy. Bude je provádět učitelka, ředitelka, pedagogický sbor.

Porovnává se školní a třídní program s RP

Hodnotí se, do jaké míry jsou v souladu s požadavky RP

Na základě zjištěných požadavků provádět úpravy

Vyvozování závěrů pro svůj vlastní postup

Hodnocení individuálních výsledků dětí (podle popisu vzdělávacích cílů a kompetencí)

Hodnocení kvality a plnění úkolů tematických bloků

2. Význam hodnocení

Evaluace a hodnocení jsou důležitou částí řídicího cyklu – procesu. Cílem je ověřit a zlepšit kvalitu. Výsledků využíváme pro další kroky ve všech vnitřních i vnějších oblastech činností mateřské školy.

3. Metody hodnocení a evaluace

Hodnotíme ve vztahu k dítěti – tj. kvalitu individuálního rozvoje a učení

Hodnotíme ve vztahu k pedagogům – tj. hodnocení kvality jejich práce

Hodnotíme ve vztahu k sobě – tj. sebehodnocení kvality pedagogické práce (učitelky), řídicí práce (ředitelky)

Evaluuujeme :

- všechny záměry, cíle ŠVP i TVP, nadstandardní činnosti, akce
- čtvrtletně, pololetně, na závěr školního roku, vždy, když budeme chtít zjistit, jak se cíle daří naplňovat

Učitelka mateřské školy bude při hodnocení uplatňovat tyto metody:

Pozorování, opakované pozorování

Rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky

Diskuse

Rozbor herních aktivit dítěte

Rozbor procesů učení – vhodné využití didaktických her a testů

Rozbor jazykových projevů, úroveň komunikace

Rozbor, analýza prací, výtvorů dítěte

Sociometrické metody – chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině

Analýza vlastní pedagogické aktivity

Prostředky evaluace

Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP – zápis evaluace TVP

Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních), organizace a provozu mateřské školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, zprávy BOZP, hospitační zápisy

vzdělávání	metod práce: <ul style="list-style-type: none"> · vnitřní oblasti činnosti MŠ · vnější oblasti činnosti MŠ Respektování specifik předškolního vzdělávání - hospitace	průběžně v třídní knize 2 – 4x ročně	ve třídě Ředitelka
	Denní vyhodnocení vzdělávací činnosti	Denně - ústně	Pedagogické pracovnice ve třídě
	Zpětná vazba po ukončení tematické části	Po ukončení tematické části - písemně	Pedagogické pracovnice ve třídě
Výsledky vzdělávání	Hodnocení školního kurikula-roční prováděcí plán, analýza	1 x za rok ústně	Celý tým
	Sebeevaluace učitelky Hodnocení vzdělávacích výsledků jednotlivých dětí	1 x za rok ústně Diagnostika – záznamy o dětech, o vývoji, indiv.vzdělávací potřeby – průběžně v portfoliích	Pedagogické pracovnice

